

Palveluverkkoselvityksen päivitys 2023

Raasepori

3.5.2023

TILAKONSULTIT

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ
2. VARHAISKASVATUS
3. OPETUS
4. PALVELUVERKKOMALLIT
5. POHJAN VARHAISKASVATUKSEN JA OPETUKSEN TILAT
6. JOHTOPÄÄTÖKSEN JA SUOSITUKSET

Yleistä

TILAKONSULTIT

Tarveselvitys Yleistä Toimeksiannon tavoitteet ja lähtötiedot

- Toimeksiannon tilaajana toimi Raaseporin kaupunki
- Työn johtoryhmään kuuluivat Tilakonsulteilta projektipäällikkönä arkkitehti Mikko Marja-aho
- Työn johtoryhmään Raaseporin kaupungilta kuuluivat kaupunginjohtaja Petra Theman, kaupunginsihteeri Thomas Flemmich, teknisen toimialan johtaja Jan Gröndahl, sivistystoimenjohtaja Tina Nordman, kaupunginarkkitehti Johanna Backas, tilahallintopalveluiden päällikkö Anna Friberg sekä teknisestä toimesta Catharina Lindström ja Roger Nyberg.
- Selvitystyötä käytiin johtoryhmän kanssa vaiheittain läpi kolmessa työpajassa
- Työhön kuului myös kohdekatselmuksia Bromarvissa, Snappertunassa, Pohjassa ja Fiskarsissa.
- Työhön lisättiin kevyt tarkastelu Pohjan ja Fiskarsin lähipalveluista

- Suomen väestöennuste on lähitulevaisuudessa vielä hieman nouseva, mutta kääntyy laskuun 2030 jälkeen
- Väestössä havaittavia muutoksia ovat väestön ikääntyminen ja syntyneisyyden lasku
- Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Raaseporin väestö vähenee kaikissa muissa ikäryhmissä paitsi yli 75-vuotiaissa
- Lasten ikäryhmien pieneneminen vaikuttaa päiväkotien ja koulujen täyttöasteeseen
- Maahan- ja maastamuutto ovat viime vuosina olleet vaihtelevia koko maassa
- Raaseporiin on muuttanut tasaisesti ulkomaalaisia enemmän kuin heitä on muuttanut pois, mutta nettoväestönkasvu on siitä huolimatta laskeva
- Kunnan sisäinen muutto tapahtuu suurimmaksi osaksi taajamiin
- Kuntien välistä muutttoa tarkasteltaessa Raaseporiin muutetaan pääosin Helsingistä, Espoosta, Turusta, Hangosta ja Lohjalta. Raaseporista myös muutetaan pääsääntöisesti edellä mainittuihin kuntiin.
- Varhaiskasvatuksen ikäryhmien ennustetaan vähenevän noin 180:llä vuoteen 2030 ja 270:llä vuoteen 2040 mennessä
- Peruskoulun piirissä olevien lasten ikäryhmien ennustetaan vähenevän noin 414 lapsella vuoteen 2030 ja noin 660:lla vuoteen 2040 mennessä. Toisen asteen ikäryhmien ennustetaan vähenevän noin 140:llä vuoteen 2030 ja noin 260:llä vuoteen 2040 mennessä.

Ikäluokka	2023	2030	2040	Muutos 2023-2040
0 - 6 v	1526	1348	1256	-270
7 - 12 v	1571	1348	1198	-373
13 - 15 v	931	740	646	-285
16 - 18 v	903	761	644	-259
19 - 49 v	8507	7973	7352	-1155
50 - 64 v	5628	5186	5050	-578
65 - 74 v	3889	3926	3579	-310
75 -	4062	4775	5485	1423
Yhteensä	27017	26057	25210	-1807

Taulukossa on tarkasteltu Raaseporin väestön muutoksia vuoteen 2040 ikäluokittain. Taulukosta voidaan päätellä Raaseporin väkiluvun ja lasten määrän olevan laskussa tulevinakin vuosina. Lähde Tilastokeskus.

Varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatuksen palveluverkko sisältää selvityksen laatimishetkellä 18 kunnallista päiväkotia
- Päiväkodit ovat iältään vaihtelevia, mutta laadullisilla mittareilla keskimäärin hyviä (3,4)
- Päiväkodit ovat kooltaan keskimäärin pieniä muihin kuntiin verrattuna. Päiväkodeissa on tilat keskimäärin 3,1 ryhmälle ja 77 lapselle (tilapaikat).
- Päiväkotien laajuus on keskimäärin 700 kem²
- Raaseporissa on kaksi 1-ryhmäistä ja neljä 2-ryhmäistä päiväkotia
- Suurimmat päiväkodit ovat 5-ryhmäisiä ja niitä on kaupungissa kolme
- Päiväkotien keskimäärin pientä kokoa selittää osaltaan hajaantunut yhdyskuntarakenne. Karjaan ja Tammisaaren keskustoissa olisi mahdollisuus korvata vanhenevia päiväkotia suuremmilla yksiköillä.
- Valtaosa päiväkodeista on ruotsinkielisiä. Puhtaasti ruotsinkielisiä päiväkoteja on 11, kaksikielisiä 5 ja suomenkielisiä 2.
- Keskimääräinen rakennusvuosi on 1973

Vahvuudet

- Päivähoitoa kaikissa taajamissa
- Pieni koko mahdollistaa hyvän saavutettavuuden
- Tekninen kunto, toimivuus ja tilatehokkuus hyvällä tasolla
- Kieliryhmien tarpeet otettu huomioon
- Osa päiväkodeista aivan uusia

Mahdollisuudet

- Päivähoidon ja perusopetuksen sisältävät koulukeskukset ovat kustannustehokas tapa toteuttaa tilat varhaiskasvatukselle
- Reuna-alueilla mahdollisuus kunta-rajat ylittävälle yhteistyölle

Heikkoudet

- Päiväkotien pieni koko nostaa tila- ja palvelukustannuksia
- Vanhemmissa päiväkodeissa riskirakenteita
- Pieni koko ja syrjäinen sijainti voi muodostaa rekrytointiongelman
- Koulun ja päivähoidon yhdistäminen harvinaista

Uhat

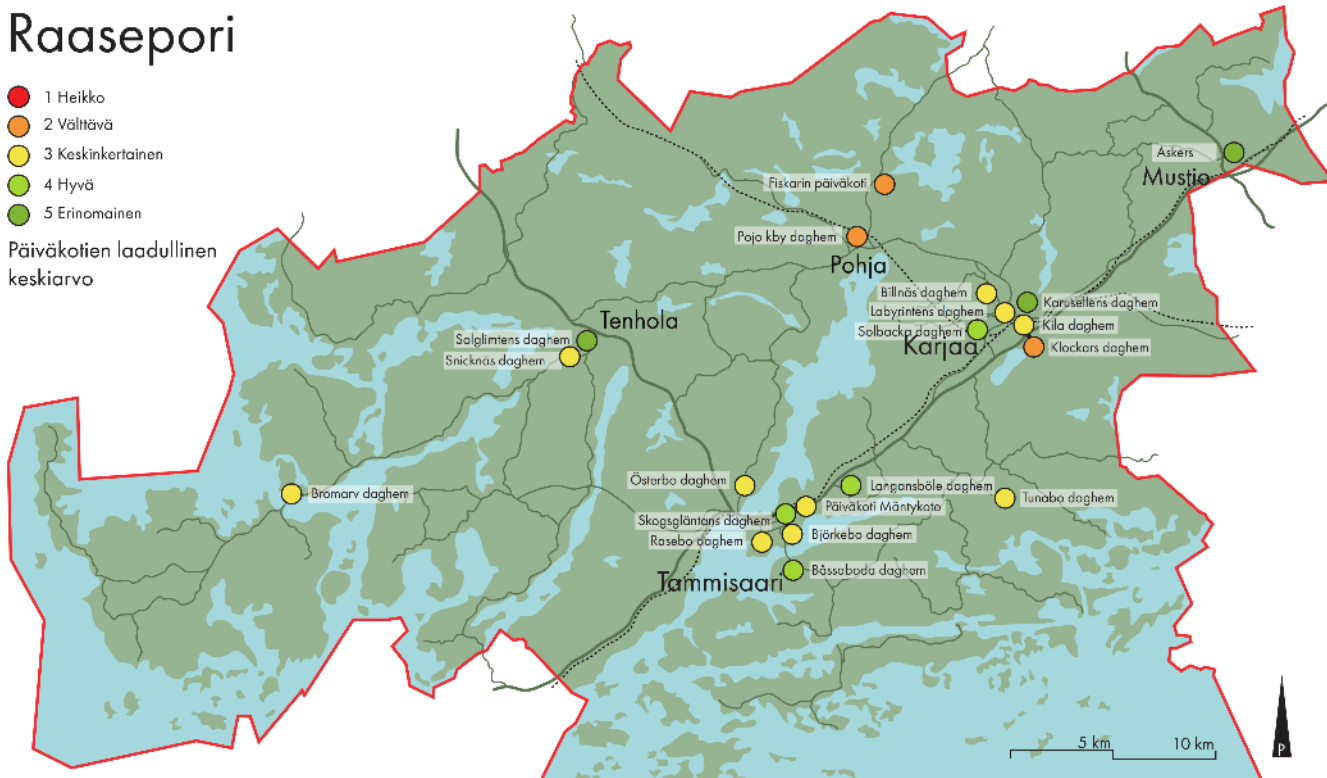
- Iäkkäiden päiväkotien riskirakenteet sisältävät odottamattomien korjaustarpeiden riskin
- Henkilökunnan saatavuus pieniin yksiköihin

Palveluverkkoselvitys Varhaiskasvatus Pisteytys kartalla

Raasepori

- 1 Heikko
- 2 Välttävä
- 3 Keskinertainen
- 4 Hyvä
- 5 Erinomainen

Päiväkotien laadullinen keskiarvo

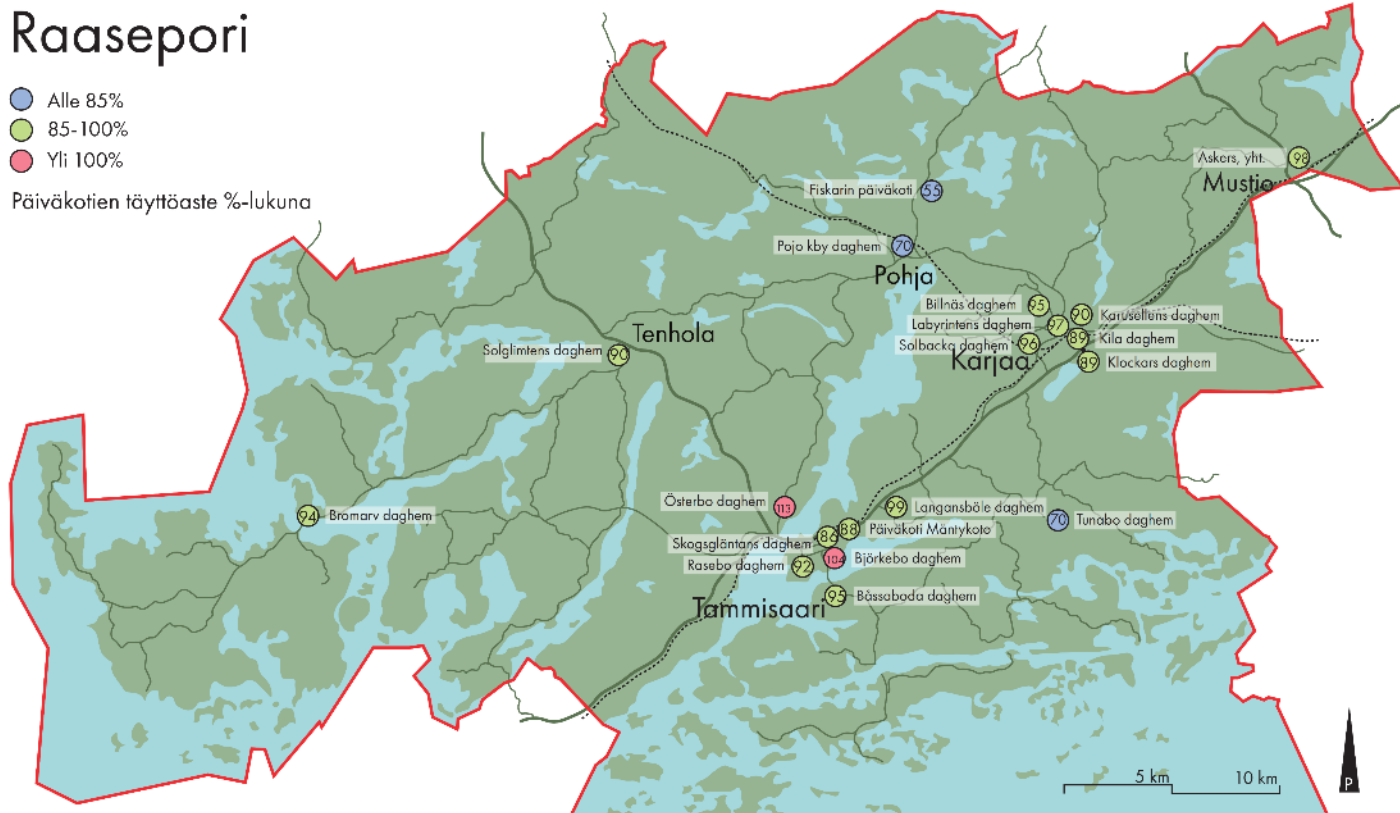

Nimi	Toimivuus	Tekninen kunto	Tehokkuus	Keskiarvo
Billnäs daghem	5	2	3	3,3
Björkebo daghem	4	1	3	2,7
Bromarv lågstadium daghem	2	2	5	3,0
Bässaboda	3	3	5	3,7
Fiskarin päiväkoti	1	3	1	1,7
Karusellens daghem	5	5	4	4,7
Kila daghem	2	2	5	3,0
Kila daghem /Klockars	1	1	5	2,3
Labyrintens daghem	4	4	1	3,0
Langansböle daghem	4	4	3	3,7
Mäntykoto	2	5	2	3,0
Pohja kby daghem	2	2	1	1,7
Rasebo daghem	4	3	3	3,3
Skogsgläntans daghem	5	5	3	4,3
Solbacka daghem	3	4	4	3,7
Solglimstens daghem	5	5	4	4,7
Solglimstens daghem/Snicknäs	2	2	4	2,7
Tunabo	2	2	4	2,7
Österbo daghem	3	2	4	3,0
Askers	5	5	5	5,0
Keskiarvo	3,2	3,1	3,5	3,3

Raasepori

- Alle 85%
- 85-100%
- Yli 100%

Päiväkotien täyttöaste %-lukuna

- Raaseporin kunnallisten päiväkotien täyttöaste on keskimäärin 92 % ja niissä on noin 122 vapaata lapsipaikkaa
- Päivähoitoikäisten ikäryhmät pienenevät vuoteen 2040 mennessä noin 270 lapsella. Varhaiskasvatustaikäisten lasten määrä on vähentynyt 130 lapsella vuonna 2019 tehdystä päivätyksestä. Tiedot ovat Tilastokeskuksen väestöennusteesta.
- Päivähoitotilaa on tällä hetkellä tavoiteltava määrä, mutta vuoteen 2030 mennessä lapsiryhmiä voitaisiin vähentää noin kuudella ryhmällä ja vuoteen 2040 mennessä voitaisiin sulkea vielä kolme ryhmää lisää. Päivähoitoverkossa on kuitenkin järkevää olla jonkin verran puskuria, koska ryhmäperhepäivähoidon ja perhepäivähoidon osuus varhaiskasvatuksesta on laskeva. Raaseporissa on ryhmäperhepäivähoidossa yhteensä 39 lasta.
- Raaseporissa on sopiva määrä päivähoitotilaa tällä hetkellä. Lasten ikäryhmien pienentyessä on järkevää poistaa huonokuntoisia ja toiminnallisesti heikkoja yksiköitä. Päivähoitoasteen kasvu hidastanee jossain määrin päivähoitotarpeen vähenemistä.
- Karjaan ja Pohjan alueella on muutamia lapsia jonossa päivähoitoon
- Tammisaarella on lapsipaikkoja sopiva määrä päiväkodeissa
- Pohjassa, Fiskarissa ja Snappertunassa on täyttämättömiä päivähoitopaikkoja

Opetus

TILAKONSULTIT

- **Opetuksen palveluverkko sisältää** selvityksen laatimishetkellä 22 kunnallista koulua, joista 19 on peruskouluja ja 3 lukioita.
- **Koulut ovat iältään vaihtelevia**, mutta laadullisilla mittareilla keskimäärin keskinkertaisia (2,9)
- **Koulut ovat kooltaan keskimäärin pieniä** muihin kuntiin verrattuna. Koulujen keskimääräinen sarjaisuus on 1,8 ja oppilaskapasiteetti keskimäärin 204 oppilaspaikkaa
- **Suurin koulu on** Seminarieskolan, jonka oppilaskapasiteetti on 426 oppilasta. Pienin koulu on Snappertuna skola, jonka oppilaskapasiteetti on 52 oppilasta.
- **Kouluissa on teoreettisesti keskimäärin 13,0 m² /oppilaspaikka**. Matalan täyttöasteen vuoksi tilaa oppilasta kohti on teoreettista tehokkuutta huomattavasti enemmän (18,8 m²).
- **Raaseporissa on 2 yhtenäiskoulua ja 2 päivähoidoyksikköä koulurakennuksissa**
- **Raaseporin kouluverkon oppilaskapasiteetti** on yhteensä 4 173, josta ruotsinkielisissä kouluissa 2 690 ja suomenkielisissä 1483 oppilaspaikkaa.
- **Koulujen pientä yksikkökoko**a selittää historia kolmena kuntana sekä hajaantunut yhdyskuntarakenne. Vanhenevia kouluja on järkevää korvata suuremmilla yhtenäiskouluilla.
- **Valtaosa kouluista on ruotsinkielisiä**. Ruotsinkielisiä kouluja on 14 ja suomenkielisiä 8.
- **Ruotsinkieliset koulujen keskimääräinen rakennusvuosi** on 1937 ja suomenkielisten 1966
- **Raaseporin kouluissa on noin 54 400 m² tilaa**, josta opetukseen riittäisi 34 300 m²

Vahvuudet

- Perusopetusta kaikissa taajamissa
- Pieni koko mahdollistaa hyvän saavutettavuuden
- Tilatehokkuus hyvällä tasolla
- Kieliryhmien tarpeet otettu huomioon

Mahdollisuudet

- Päivähoidon ja perusopetuksen sisältävät koulukeskukset kustannustehokas tapa toteuttaa uusia yksiköitä
- Yhtenäiskoulujen laajentaminen
- Kirjastojen ja liikunnan tilojen toteuttaminen järkevää koulujen yhteyteen

Heikkoudet

- Koulujen pieni koko nostaa tila- ja palvelukustannuksia
- Vanhoissa kouluissa riskirakenteita
- Toimivuus on keskimäärin välttävä (2)
- Koulun ja päivähoidon yhdistäminen harvinaista
- Yhtenäiskoulujen määrä vähäinen
- Peruskoulujen täyttöaste matala (65 %)

Uhat

- Iäkkäiden koulujen riskirakenteet sisältävät odottamattomien korjaustarpeiden riskin
- Henkilökunnan saatavuus pieniin yksiköihin
- Oppilaskohteisten tilakustannusten nousu täyttöasteiden laskiessa
- Vanhentunut kouluverkko

- Keskimääräiseltä laadultaan parhaat ruotsinkieliset koulut ovat Askers, Ekenäs högstadieskola, Karis-Billnäs gymnasium ja Katarinaskola
- Heikoimmin pärjasi Snappertuna skola ja Bromarv skola
 - Molempien toimivuus ja tekninen kunto olivat välttävät (2) ja tehokkuus heikko (1)
- Tekniseltä kunnoltaan välttäviä (2) ovat Bromarv skola, Katarinaskola, Pojo kyrkoby skola, Seminarieskolan, Snappertuna skola, Västerby skola sekä Ekenäs gymnasium
- Kohteiden toimivuus osin tyydyttävää
 - Toimivuus on tyydyttävä (3) Ekenäs högstadieskolassa, Höjdens skolassa, Katarinaskolassa, Seminarieskolassa ja Österby skolassa
 - Toimivuus on heikko (1) Västerby skolassa ja Ekenäs gymnasiumissa
- Tehokkuus vaihtelee paljon

Ruotsinkieliset peruskoulut

Nimi	Toimivuus	Tekninen kunto	Tehokkuus	Keskiarvo
Billnäs skola	2	4	3	3,0
Bromarv skola	2	2	1	1,7
Ekenäs högstadieskola	3	2	5	3,3
Höjdens skola	3	3	3	3,0
Karis svenska högstadium	2	3	3	2,7
Katarina skola	3	2	5	3,3
Pojo kyrkoby skola	2	2	4	2,7
Seminarie skolan	3	2	4	3,0
Snappertuna skola	2	2	1	1,7
Askers, Svartå skola	5	5	4	4,7
Västerby skola	1	2	5	2,7
Österby skola	3	3	1	2,3
Yhteensä	2,6	2,7	3,3	2,8

Ruotsinkieliset lukiot

Nimi	Toimivuus	Tekninen kunto	Tehokkuus	Keskiarvo
Ekenäs gymnasium	1	2	5	2,7
Karis-Billnäs gymnasium	2	3	4	3,0
Yhteensä	1,5	2,5	4,5	2,8

- Keskimääräiseltä laadultaan suomenkielisten peruskoulujen parhaimmista ovat Askersin, Kiilan ja Hakarinteen koulut
- Heikoimmin pärjäsivät Karjaan yhteiskoulu ja lukio
 - Niiden toimivuus on välttävä (2) ja tehokkuus heikko (1)
- Tekninen kunto on välttävä (2) Kirkonkylän ja Klinkbackan kouluissa
- Kohteiden toimivuus vaihtelee
 - Toimivuus on tyydyttävä (3) Kiilan ja Hakarinteen kouluissa
 - Toimivuus on heikko (1) Kirkonkylän ja Fiskarin kouluissa
- Koulujen tehokkuus on keskiarvoltaan hyvä (3,8)

Peruskoulut

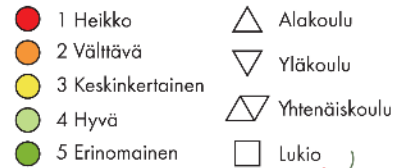
Nimi	Toimivuus	Tekninen kunto	Tehokkuus	Keskiarvo
Fiskarin koulu	1	3	3	2,3
Kiilan koulu	3	4	5	4,0
Kirkonkylän koulu	1	2	5	2,7
Klinkbackan koulu	2	2	3	2,3
Askers, Mustion koulu	5	5	4	4,7
Hakarinteen koulu	3	4	5	4,0
Karjaan yhteiskoulu	2	3	1	2,0
Yhteensä	2,3	3,2	3,8	3,1

Lukiot

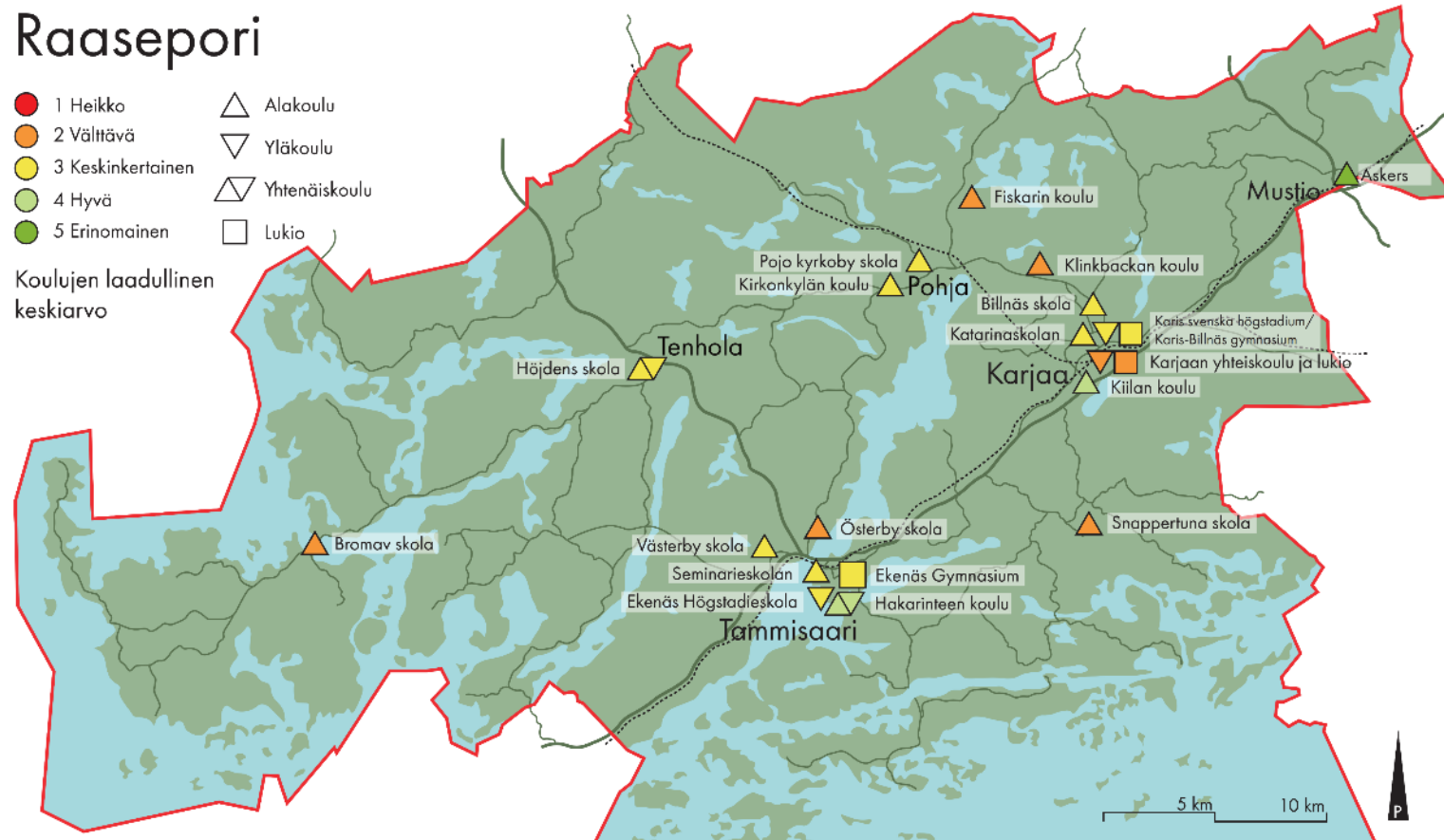
Nimi	Toimivuus	Tekninen kunto	Tehokkuus	Keskiarvo
Karjaan lukio	2	3	1	2,0

Palveluverkkoselvitys Koulut Pisteytys kartalla

Raasepori

Koulujen laadullinen keskiarvo

- Raaseporin koulut ovat keskimääräiseltä laadultaan keskinkertaisia (2,9)
- Suurimmat puutteet löytyvät tilojen toimivuudesta
- Keskimääräiseltä laadultaan peruskoulujen parhaimmista ovat Askersin, Kiilan ja Hakarinteen koulut (4,7, 4,0 ja 4,0)
- Heikoimmin pärjäsivät Bromarvin ja Snappertunan koulut (1,7)

Palveluverkkoselvitys Alakoulut Kapasiteettiselvitys

- Peruskoulun alakoulujen täyttöaste on keskimäärin 64 %. Keskimääräinen täyttöaste on tavoitetta matalampi (90-110 %)
- Täyttöasteet ovat ruotsinkielisissä alakouluissa keskimäärin 72 % ja suomenkielisissä 50 %
- Täyttöasteet laskevat ennusteen mukaan niin, että lukuvuotena 2028/29 ruotsinkielisissä kouluissa täyttöaste on keskimäärin 64 % ja suomenkielisissä 38%. Koko kaupungin alakoulujen täyttöaste on 56 % lukuvuotena 2028/29.
- Täyttöasteet vaihtelevat runsaasti, Fiskarin koulu 31 % - Katarina skola 95 %
- Raaseporissa on noin 900 täyttämätöntä oppilaspaikkaa alakouluissa tällä hetkellä. Lukuvuotena 2028/29 niitä on noin 1100. Luvussa on otettu huomioon Västerbyn koulun poistaminen.
- Tällä hetkellä ainoastaan yhdessä alakoulussa täyttöaste on tavoiteltavalla tasolla. Viiden vuoden kuluttua yhdenkään koulun täyttöaste ei ole tavoitteen mukainen.

Raaseporin koulujen oppilasmäärän ja täyttöasteen kehitys, 2022/2023-2028/2029

Alakoulut	Oppilas- kapasiteetti	Oppilasmäärä		Muutos		Täyttöaste		
		2022/23	2028/29	kpl	(%)	2022/23	2028/29	
Ruotsinkieliset koulut								
Billnäs skola (1-6)	105	44	36	↓	-8	-18 %	42 %	34 %
Bromarv (1-6)	53	18	17	→	-1	-6 %	34 %	32 %
Höjdens skola (1-6)	136	117	104	↓	-13	-11 %	86 %	76 %
Katarina skola (1-6)	333	316	230	↓	-86	-27 %	95 %	69 %
Pojo Kyrkoby skola (1-6)	115	45	46	→	1	2 %	39 %	40 %
Seminarieskolan (1-6)	426	344	329	↓	-15	-4 %	81 %	77 %
Snappertuna skola (1-6)	52	28	28	→	0	0 %	53 %	53 %
Askers, Svartå skola (1-6)	66	34	32	→	-2	-6 %	52 %	48 %
Västerby skola (1-6)	73	37		↓	-37	-100 %	51 %	
Österby skola (1-6)	199	132	135	↑	3	2 %	66 %	68 %
Yhteensä	1558	1115	957	↓	-158	-14 %	72 %	64 %
Suomenkieliset koulut								
Fiskarin koulu (1-6)	156	49	37	↓	-12	-24 %	31 %	24 %
Kiilan koulu (1-6)	304	220	164	↓	-56	-25 %	72 %	54 %
Kirkonkylän koulu (1-6)	168	56	38	↓	-18	-32 %	33 %	23 %
Askers, Mustion koulu (1-6)	66	49	39	↓	-10	-20 %	74 %	59 %
Hakarinteen koulu (1-6)	237	96	77	↓	-19	-20 %	41 %	32 %
Yhteensä	931	470	355	↓	-115	-24 %	50 %	38 %
Alakoulut yhteensä	2489	1585	1312	↓	-273	-17 %	64 %	54 %

- Peruskoulun yläkoulujen täyttöaste on keskimäärin 69 %. Keskimääräinen täyttöaste on tavoitetta matalampi (90-110 %).
- Täyttöasteet ovat ruotsinkielisissä yläkouluissa keskimäärin 71 % ja suomenkielisissä 65 %
- Täyttöasteet kehittyvät ennusteen mukaan niin, että lukuvuotena 2028/29 ruotsinkielisissä kouluissa täyttöaste on keskimäärin 67 % ja suomenkielisissä 52 %. Koko kaupungin yläkoulujen täyttöaste on 62 % lukuvuotena 2028/29.
- Täyttöasteet vaihtelevat, Ekenäs högstadie skola 62 % - Karis svenska högstadium 79 %
- Raaseporissa on noin 380 täyttämätöntä oppilaspaikkaa yläkouluissa tällä hetkellä. Lukuvuotena 2028/29 niitä on noin 470.
- Tällä hetkellä yhdessäkään yläkoulussa täyttöaste ei on tavoiteltavalla tasolla. Viiden vuoden kuluttua tilanne on vielä heikompi.

Raaseporin koulujen oppilasmäärän ja täyttöasteen kehitys, 2022/2023-2028/2029

Yläkoulut	Oppilas- kapasiteetti	Oppilasmäärä		Muutos		Täyttöaste		
		2022/23	2028/29	kpl	(%)	2022/23	2028/29	
Ruotsinkieliset koulut								
Höjdens skola (7-9)	108	91	70	↓	-21	-23 %	84 %	65 %
Ekenäs högstadieskola (7-9)	427	266	237	↓	-29	-11 %	62 %	55 %
Karis svenska högstadium (7-9)	293	231	244	↑	13	6 %	79 %	83 %
Yhteensä	828	588	551	↓	-37	-6 %	71 %	67 %
Suomenkieliset koulut								
Karjaan yhteiskoulu (7-9)	315	201	165	↓	-36	-18 %	64 %	52 %
Hakarinteen koulu (7-9)	87	58	45	↓	-13	-22 %	67 %	52 %
Yhteensä	401	259	210	↓	-49	-19 %	65 %	52 %
Yläkoulut yhteensä	1230	847	761	↓	-86	-10 %	69 %	62 %

- Raaseporin kaikkien koulujen oppilaskapasiteetti on noin 4 260.
- Tällä hetkellä kouluissa on oppilaita noin 2 900 ja lukuvuonna 2028/29 oppilaita on noin 2480.
- Vapaita oppilaspaikkoja on tänä lukuvuonna noin 1 350 ja lukuvuotena 2028/29 vapaita oppilaspaikkoja on noin 1 700.

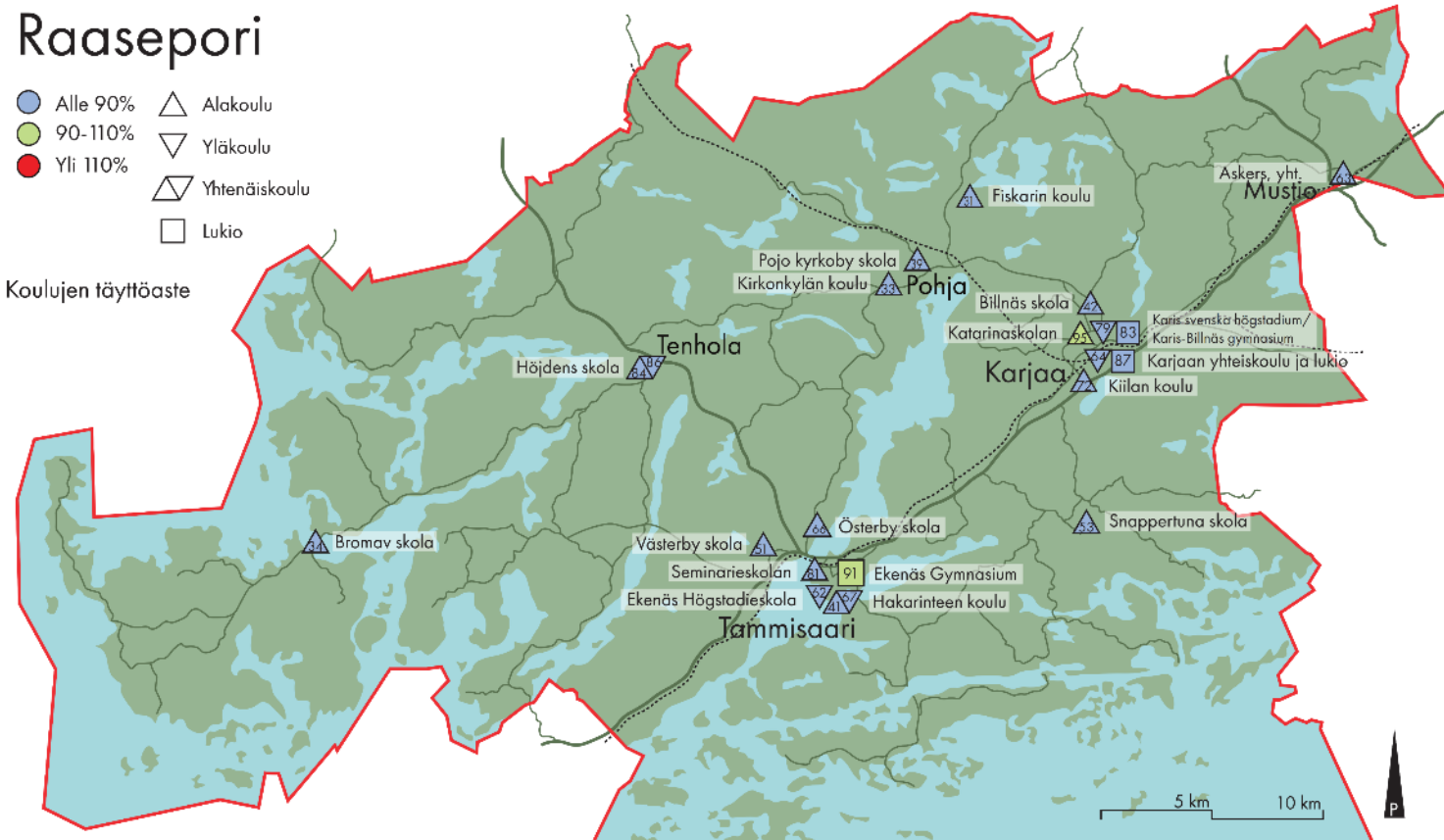
Raaseporin koulujen oppilasmäärän ja täyttöasteen kehitys, 2022/2023-2028/2029

Yhteensä	Oppilas- kapasiteetti	Oppilasmäärä		Muutos		Täyttöaste	
		2022/23	2028/29	kpl	(%)	2022/23	2028/29
Alakoulut	2489	1585	1312	↓ -273	-17 %	64 %	53 %
Yläkoulut	1230	847	761	↓ -86	-10 %	69 %	62 %
Lukiot	537	470	406	↓ -64	-14 %	88 %	76 %
Yhteensä	4256	2902	2479	↓ -423	-15 %	68 %	58 %

Raasepori

Koulujen täyttöaste

- Raaseporin peruskoulujen täyttöaste on noin 67 %
- Koulikäisten ikäryhmät pienenevät vuoteen 2040 mennessä noin 920 7-19-vuotiaalla
- Alakoulujen täyttöasteet ovat keskimäärin 66 % ja niissä on noin 820 vapaata oppilaspaikkaa. Yläkoulujen osalta täyttöaste on keskimäärin 69 % ja täyttämättömiä oppilaspaikkoja noin 380. Yhteensä täyttämättömiä oppilaspaikkoja on kouluissa noin 1270.
- Tarpeettoman opetustilan laajuus Raaseporissa on noin 20 100 kem². Sen aiheuttamat vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 3,5 M €.
- Edullisinta olisi sulkea pieniä ja heikkokuntoisia matalan täyttöasteen kouluja

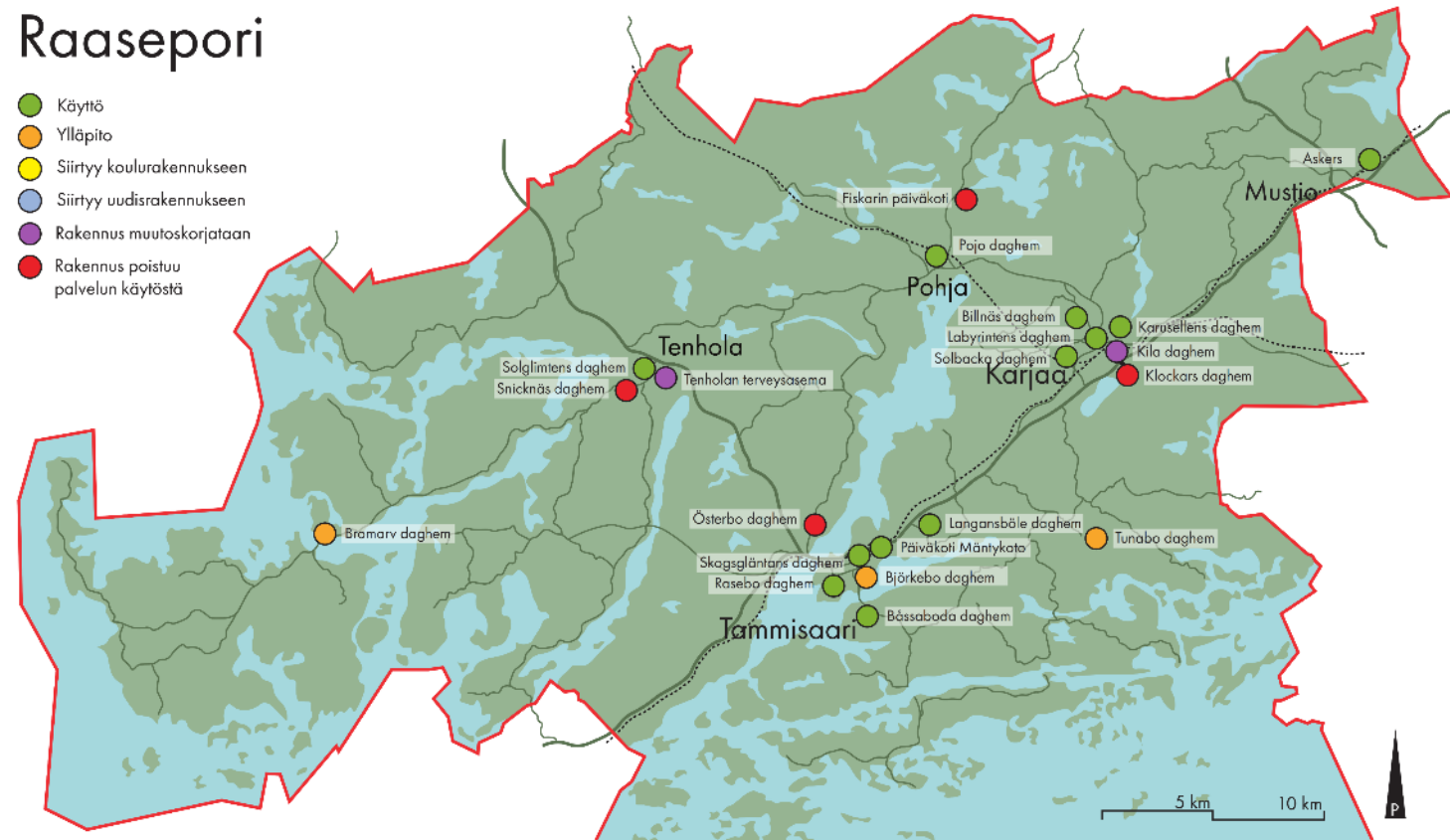
Palveluverkkomallit

Päiväkotien peruskorjaava palveluverkkomalli 1

- Mallissa esitetyt palveluverkon muutokset ovat johtopäätöksiä Raaseporin päiväkotiverkon teknisen kunnon, tehokkuuden ja toimivuuden analyseistä
- Päiväkotiverkkoa kehitetään peruskorjaamalla ja laajentamalla nykyisiä rakennuksia. Uusinvestoinnit on pyritty minimoimaan.
- Raaseporin päiväkodeissa on noin 100 ylimääräistä lapsipaikkaa
- **Palveluverkkomallin tulevat muutokset:**
 - Snicknäs daghem poistuu ja muutokortataan Tenholan terveysaseman tiloihin
 - Pojo daghem jatkaa nykyisissä tiloissaan
 - Fiskarin päiväkodille muutokortataan tilat Fiskarin kouluun
 - Österbo daghem siirtyy Österbyn koulun yhteyteen
 - Björkebo daghem poistetaan tällä vuosikymmenellä, toiminta jakautuu Tammisaaren muihin päiväkoteihin, joihin tilaa siirtämällä eskarit kouluihin
 - Bromarv daghem ylläpidossa, siirto Solglimtens daghemiin kun täyttöaste laskee alle 40 prosentin
 - Klockars poistetaan ja Kila daghemiin rakennetaan kaksiryhmäinen laajennus
 - Tunabo daghem poistetaan, kun täyttöaste laskee alle 40 prosentin

Raasepori

- Käyttö
- Ylläpito
- Siirtyy koulurakennukseen
- Siirtyy uudisrakennukseen
- Rakennus muutokortataan
- Rakennus poistuu palvelun käytöstä

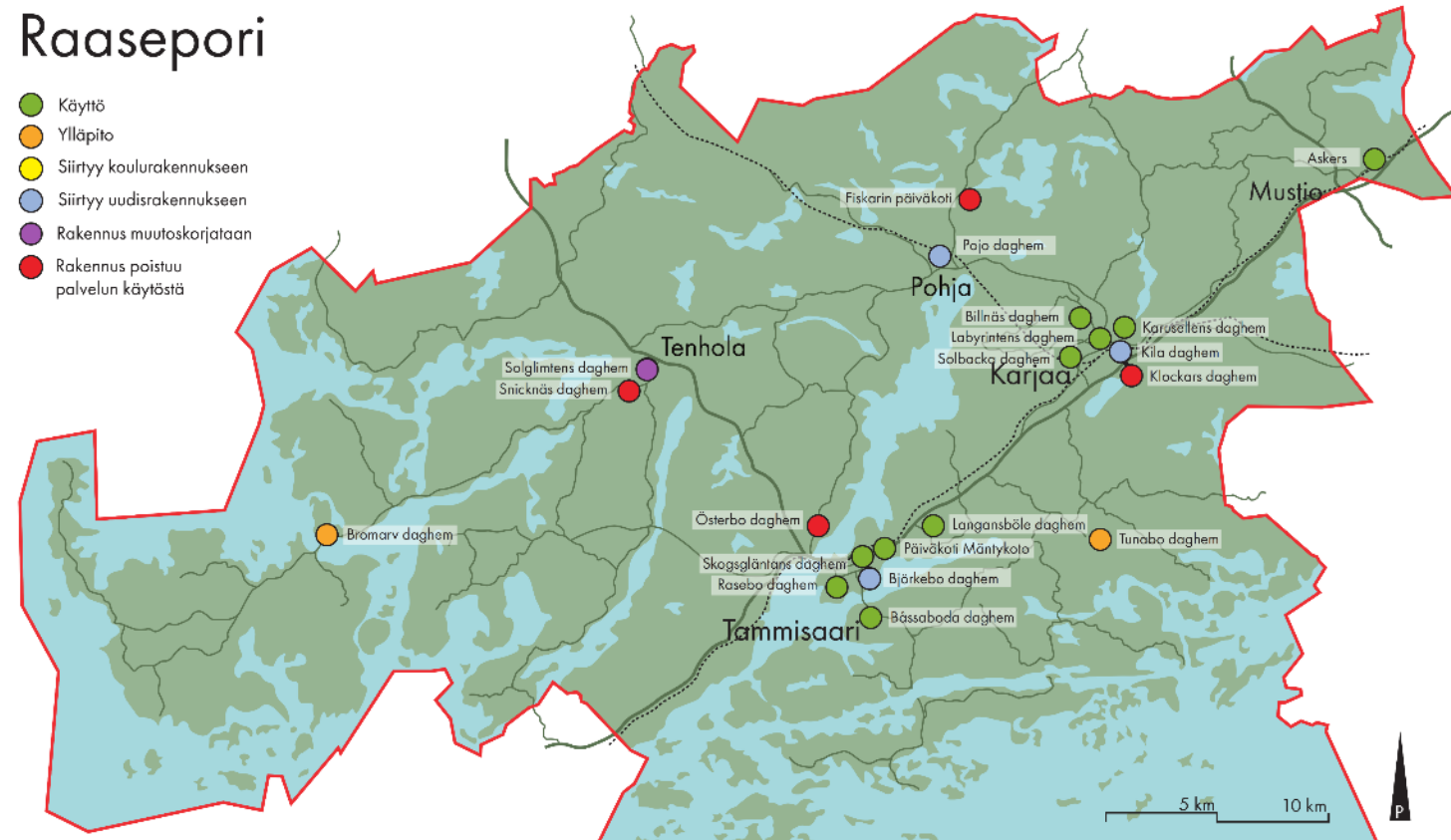

Päiväkotien uudistava palveluverkkomalli 2

- Mallissa esitetyt palveluverkon muutokset ovat johtopäätöksiä Raaseporin päiväkotiverkon teknisen kunnon, tehokkuuden ja toimivuuden analyysistä
- Päiväkotiverkkoa uudistetaan korvaamalla toiminnallisesti vaatimattomia yksiköitä uudisrakennettavilla yksiköillä.
- Raaseporin päiväkodeissa on noin 100 ylimääräistä lapsipaikkaa
- **Palveluverkkomallin tulevat muutokset:**
 - Snicknäs daghem poistuu ja korvataan Solglimstens daghemin laajennuksella. Solglimstensin esiopetus siirtyy Höjdens skolaan.
 - Pojo kby daghem poistuu ja siirtyy uuteen monitoimirakennukseen
 - Österbo daghem siirtyy Österbyn koulun yhteyteen
 - Fiskarin päiväkodille muutokorjataan tilat Fiskarin kouluun
 - Björkebo daghem korvataan uudisrakennuksella
 - Bromarv daghem ylläpidossa, siirto Solglimstens daghemiin kun täyttöaste laskee alle 40 prosenttiin
 - Kila daghem ja Klockars daghem korvataan Karjaan uudella 9-ryhmäisellä päiväkodilla
 - Tunabo daghem poistetaan, kun täyttöaste laskee alle 40 prosenttiin

Raasepori

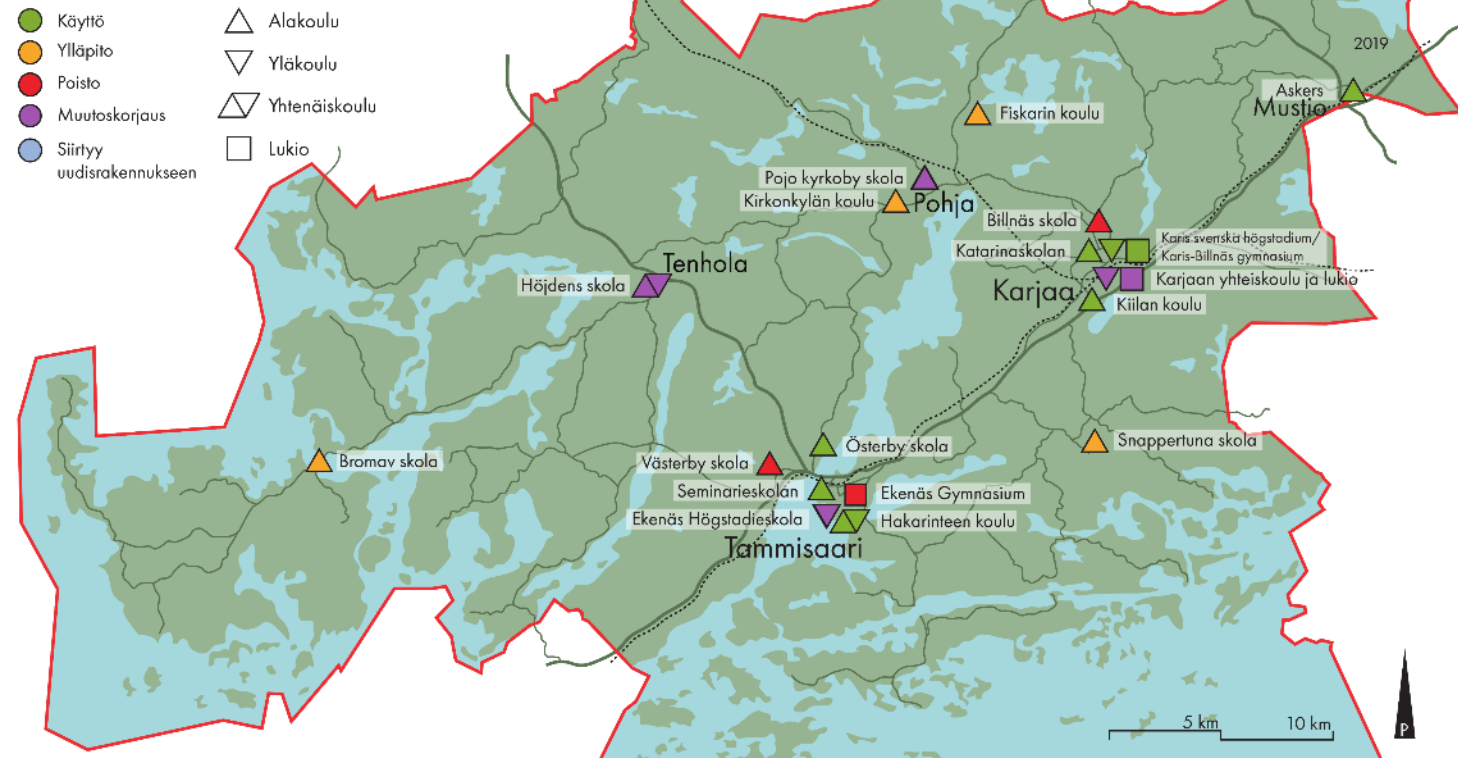
- Käyttö
- Ylläpito
- Siirtyy koulurakennukseen
- Siirtyy uudisrakennukseen
- Rakennus muutokorjataan
- Rakennus poistuu palvelun käytöstä

Koulujen peruskorjaava palveluverkkomalli 1

- Raaseporin peruskoulujen täyttöasteet ovat keskimäärin 68 % ja ala- ja yläkouluissa on yhteensä 1220 vapaata oppilaspaikkaa
- Koulikäisten ikäryhmät pienenevät vuoteen 2040 mennessä noin 570 7-19-vuotiaalla
- Tarpeettoman opetustilan laajuus Raaseporissa on noin 20 100 kem². Sen aiheuttamat vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 3,5 M€
- **Palveluverkkomallin muutokset:**
 - Ekenäs högstadieskola perusparannetaan högstadieskolalle ja gymnasiumille, Ekenäs gymnasium poistetaan
 - Västerby skola poistetaan, oppilaat Österby skolaan ja Seminarieskolaniin, oppilaaksiottoalueita tarkistetaan
 - Bromarv, Snappertuna ja Fiskarin koulu ylläpitoon, poisto kun täyttöaste alittaa raja-arvon
 - Pojo kyrkoby skola perusparannetaan ja laajennetaan kaksikieliseksi koulukeskukseksi, Kirkonkylän koulu poistetaan kun koulukeskus valmis
 - Karjaalla Billnäsin koulu suljetaan ja oppilaat siirtyvät Katarinaskolaniin
 - Karjaan yhteiskoulun ja lukion liikuntasalirakennus korvataan uudella laajennusosalla
 - Tenholassa Höjdens skolaan muutoskorjataan sote-lähipalvelujen tilat
 - Päiväkoteihin tehdään vapaata kapasiteettia siirtämällä esiopetusta alakouluihin

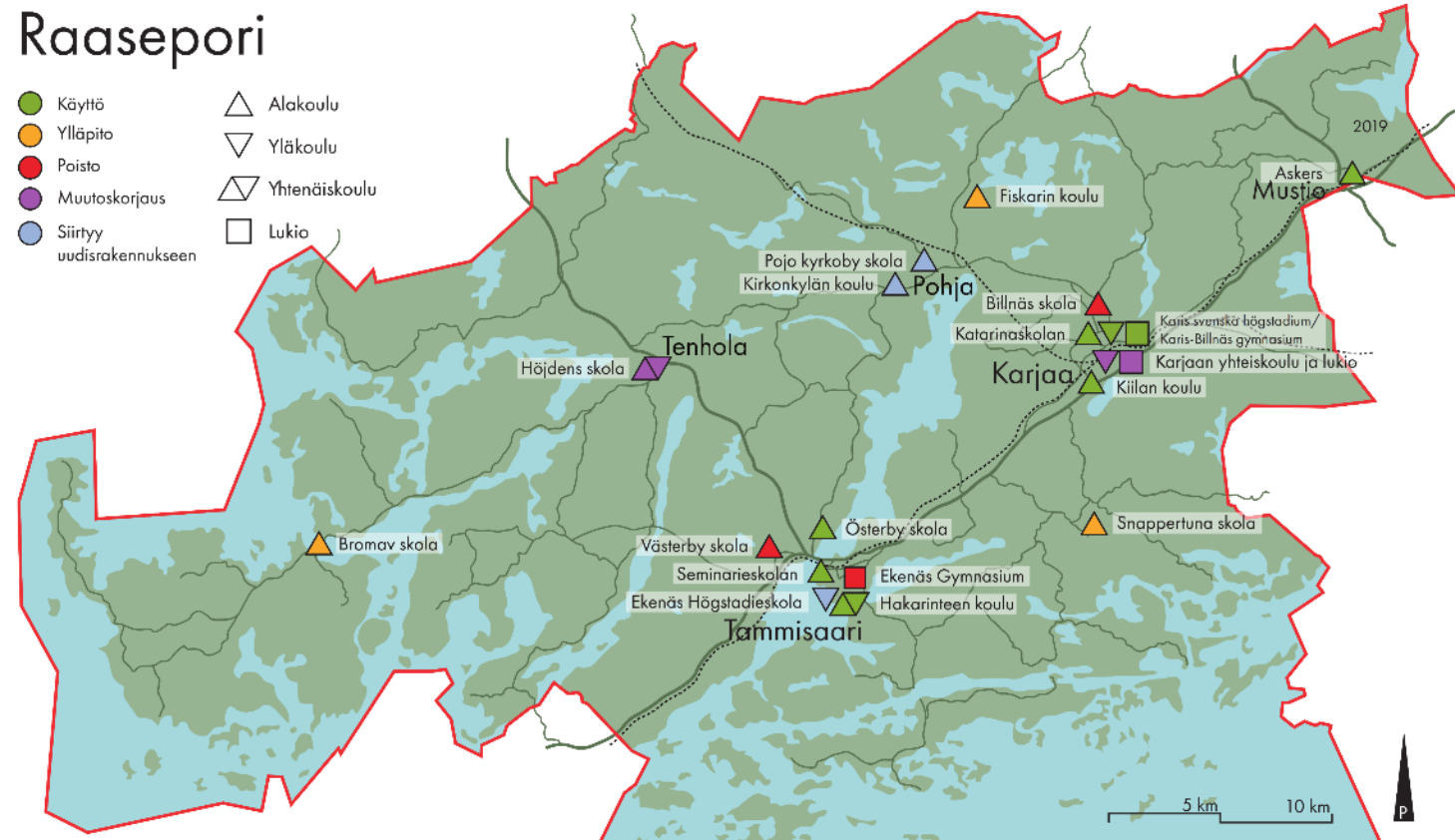
Raasepori

Koulujen uudistava palveluverkkomalli 1

- Raaseporin peruskoulujen täyttöasteet ovat keskimäärin 68 % ja ala- ja yläkouluissa on yhteensä 1220 vapaata oppilaspaikkaa
- Koulikäisten ikäryhmät pienenevät vuoteen 2040 mennessä noin 570 7-19-vuotiaalla
- Tarpeettoman opetustilan laajuus Raaseporissa on noin 20 100 kem². Sen aiheuttamat vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 3,5 M€
- **Palveluverkkomallin muutokset:**
 - Ekenäs högstadieskola korvataan uudisrakennuksella, johon siirtyy myös Ekenäs gymnasium
 - Västerby skola poistetaan, oppilaat Österby skolaan tai Seminarieskolaniin, oppilaaksiottoalueita tarkistetaan
 - Bromarv, Snappertuna ja Fiskarin koulu ylläpitoon, poisto kun täyttöaste alittaa raja-arvon
 - Pojo kyrkoby skola ja Pohjan kirkonkylän koulu poistetaan ja oppilaat siirtyvät uuteen kaksikieliseen monitoimitaloon
 - Karjaalla Billnäs koulu suljetaan ja oppilaat siirtyvät Katarinaskolaniin
 - Karjaan yhteiskoulun ja lukion liikuntasalirakennus korvataan uudella laajennusosalla
 - Tenholassa Höjdens skolaan muutoskorjataan sote-lähipalvelujen tilat
 - Päiväkoteihin tehdään vapaata kapasiteettia siirtämällä esiopetusta alakouluihin

Raasepori

Pohjan varhaiskasvatuksen ja opetuksen tilat

TILAKONSULTIT

Palveluverkkoselvitys

Pohjan varhaiskasvatus ja opetus

Nykytilanne

NYKYTILANNE

- **Tässä raportissa tarkastellaan** Pohjan päivähoidon ja opetuksen tilojen vaihtoehtoisia hankintatapoja ja niiden kustannuksia kolmen vaihtoehdon avulla.
- **Tällä hetkellä** päivähoito sijaitsee Pojo kyrkoby daghemissa. Suomenkielinen alakoulu käyttää Kirkonkylän koulua ja ruotsinkielinen Pojo kyrkoby skola. Kaikki rakennukset ovat tekniseltä kunnoltaan välttäviä ja peruskorjauksen tarpeessa. Lisäksi koulujen täyttöasteet ovat erittäin matalia.
- **Päivähoidon tilat** Pojo kyrkoby daghemissa ovat toiminnallisesti vanhentuneet. Rakennuksen peruskorjaaminen on mahdollista, mutta edellyttäisi mittavia muutoksia vanhaan suojeltuun rakennukseen. Sympaattinen puurakennus on helppo realisoida ja varhaiskasvatuksen tilat voidaan toteuttaa muualle.
- **Pojo kyrkoby skola** koostuu kahdesta koulurakennuksesta: 1871 rakennetusta vanhasta koulusta ja 1961 rakennetusta uudesta koulurakennuksesta. Koulun toimivuutta rajoittaa se, että koulun opetustilat jakautuvat kahteen rakennukseen sekä se, että tilat eivät ole esteettömiä ja ne ovat toiminnallisesti vanhentuneita.
- **Kirkonkylän koulu** koostuu myös kahdesta rakennuksesta. Uusi koulurakennus on rakennettu 1953 ja vanha koulurakennus 1902. Uudempi koulurakennus on ruotsinkielistä koulua suurempi, mutta toimivuudeltaan heikko. Toimintaa rasittaa lisäksi rakennusten välinen etäisyys ja korkeusero.
- **Fiskarsin koulu** sijaitsee noin neljä kilometriä Pohjan keskustasta pohjoiseen. Koulun vanhempi osa on rakennettu 1927 ja uudempi 1957. Koulun omistaja Tako ry on tehnyt kouluun korjauksia, mutta koululla on edelleen runsaasti korjausvelkaa.

Yksikkö	Kapasiteetti	Opp. lukum.	Täyttöaste
Pojo kyrkoby daghem	42		
Pojo kyrkoby skola	115	45	39 %
Kirkonkylän koulu	168	56	33 %
Fiskarsin koulu	156	49	31 %

VAIHTOEHTO 1

Kieliryhmät sijoitetaan samaan kouluyksikköön Pohjassa

- Molemmat kieliryhmät eivät mahdu Pojo kyrkoby skolaan, mutta se on parempi lähtökohta kuin kapasiteetiltaan suurempi Kirkonkylän koulu
- Pojo kyrkoby skola perusparannetaan ja laajennetaan molempien kieliryhmien käyttöön
- Ratkaisu mahdollistaa Kirkonkylän koulun poistamisen. Uudempi koulurakennus puretaan ja vanha koulu myydään.
- Ratkaisu tarjoaa vaatimattomat, mutta samantasoiset opetustilat molemmille kieliryhmille.
- Pojo daghem jatkaa nykyisissä tiloissaan

VAIHTOEHTO 2

Kieliryhmille toteutetaan uusi monitoimitalo Pohjan keskustaan, jossa on koulut, nuorisotilat, päiväkotit ja terveystilat

- Uudisrakentamalla toteutettava kaksikielinen monitoimirakennus toteutetaan samaan tapaan, kuin Askers Mustiolla
- Rakennuksessa on tilat ruotsin- ja suomenkieliselle alakoululle, päiväkotit sekä mahdollisesti terveydenhuollon tilat
- Uudisrakennuksella saadaan aikaan nykyaikaiset ja toimivat tilat opetukselle ja varhaiskasvatukselle. Uudisrakennus nostaa Pohjan taajaman statusta ja vetovoimaisuutta.
- Ratkaisu tarjoaa samantasoiset opetustilat molemmille kieliryhmille
- Pojo daghem myydään

VAIHTOEHTO 3

Kunta peruskorjaa Fiskarin koulun Fiskarsin ja Pohjan suomenkielisille oppilaille

- Fiskarin koulussa on riittävät tilat sekä Fiskarin, että Pohjan taajaman suomenkielisille oppilaille
- TAKO ry myy Fiskarin koulun takaisin kunnalle ja kunta peruskorjaa sen kattavasti. Peruskorjaus sisältää riskejä varsinkin uudemman koulurakennuksen osalta.
- Kirkonkylän koulu poistetaan ja ruotsinkielinen koulu jatkaa Pojo kyrkoby skolassa
- Haasteeksi muodostuu oppilaiden kuljettaminen Pohjan taajamasta Fiskarin pieneen taajamaan.
- Lopputulos on kieliryhmiä eriarvoistava, sillä ruotsinkielinen opetus jää Pohjan taajaman tiloihin, joiden täyttöaste on matala
- Pojo daghem jatkaa nykyisissä tiloissaan

Palveluverkkoselvitys

Pohjan varhaiskasvatus ja opetus

Vaihtoehtojen vertailu

VAIHTOEHTO 1

Kieliryhmät sijoitetaan samaan kouluyksikköön Pohjassa

- + Hyödynnetään nykyisiä tiloja
- + Yksi koulurakennus poistuu
- + Koulun täyttöaste kohoaa
- + Myyntitiloja Kirkonkylän koulun vanhan koulun myynnistä
- △ Peruskorjauksen kustannus korkea
- △ Rakennukseen jää riskirakenteita
- △ Tilojen toimivuus vaatimaton
- △ Tilat eivät jäsenny selkeästi kieliryhmien omiksi alueiksi
- △ Pojo Kirkonkylän koulun poistaminen heikentää kunnan tasetta

Investointikustannukset noin 6,4 M€
Myyntituotot noin 0,2 M€

VAIHTOEHTO 2

Kieliryhmille toteutetaan uusi monitoimitalo Pohjan keskustaan, jossa koulut, nuorisotilat, päiväkotit ja terveystilat

- + Tilojen toimivuus erinomainen
- + Saavutettavuus erinomainen
- + Rakennus turvallinen ja terveellinen
- + Monitoimikeskus nostaa Pohjan statusta
- + Uudisrakennuksen ylläpitokustannukset nykyistä edullisempia
- + Myyntitiloja vanhojen koulurakennusten ja Pojo daghemin myynnistä
- △ Investointikustannus korkea
- △ Rakennusten poistaminen heikentää kunnan tasetta

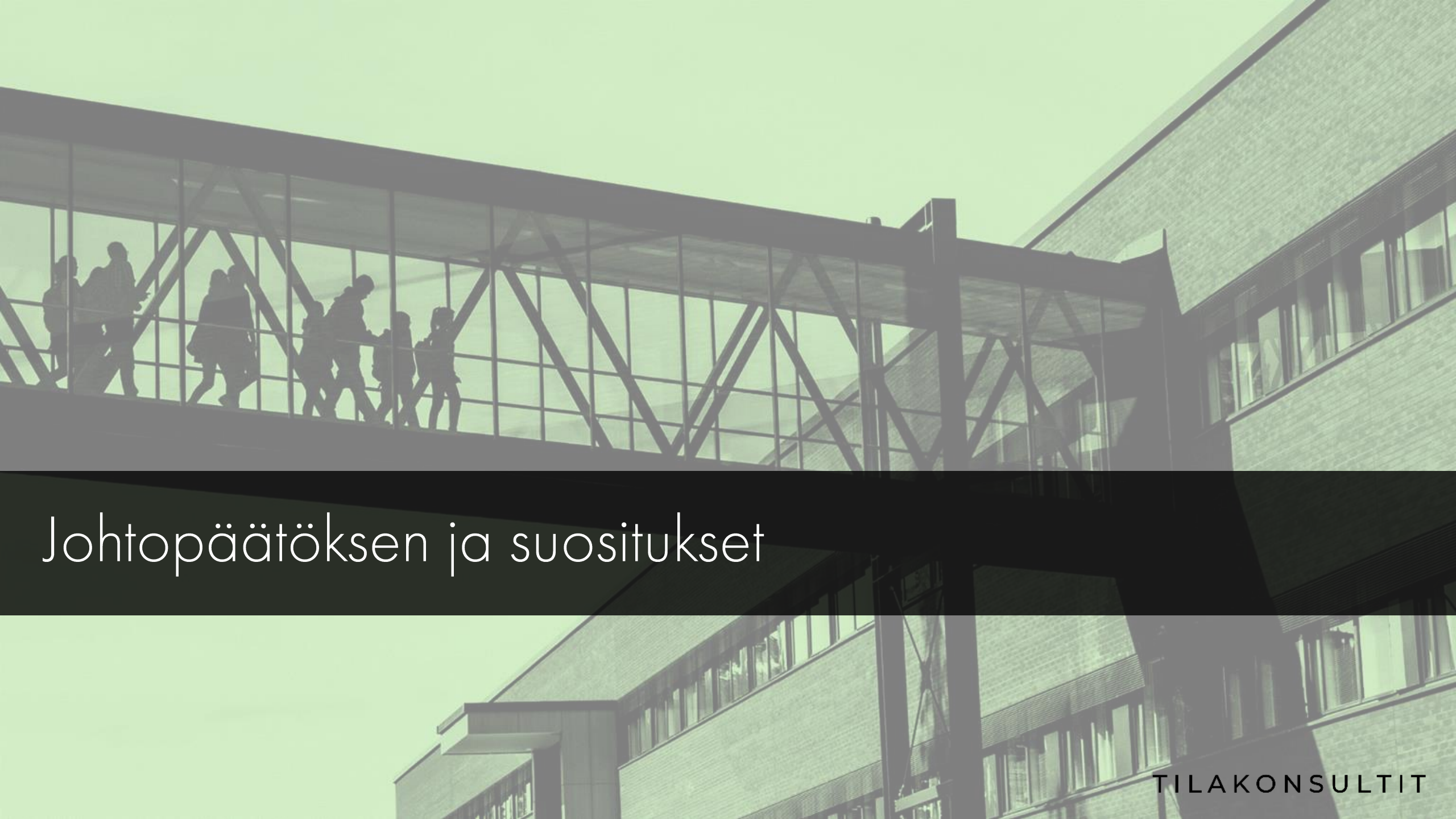
Investointikustannukset noin 7,5 M€
Myyntituotot noin 0,6 M€

VAIHTOEHTO 3

Kunta peruskorjaa Fiskarin koulun Fiskarsin ja Pohjan suomenkielisille oppilaille

- + Hyödynnetään nykyisten tilojen kapasiteettia
- + Yksi koulurakennus poistuu
- + Koulun täyttöaste kohoaa
- △ Oppilaiden kuljetus taajamasta pienempään taajamaan
- △ Pohjan kieliryhmät eriarvoisessa asemassa
- △ Peruskorjauksen kustannus korkea
- △ Rakennukseen jää riskirakenteita
- △ Pohjan taajaman lähipalvelutarjonta heikkenee
- △ Kirkonkylän koulun poistaminen heikentää kunnan tasetta

Investointikustannukset noin 6,0 M€
Myyntituotot noin 0,2 M€

Johtopäätöksen ja suositukset

- Raaseporin palvelutarpeisiin kohdistuu muospainetta väestön vähenemisen ja ikääntymisen vuoksi
- Lähipalveluiden saavutettavuus on hyvä, mutta palveluverkot ovat toiminnallisesti vanhentuneita ja tilatehokkuudeltaan heikkoja
- Raaseporin nykyinen päiväkotiverkko ovat toimivuudeltaan keskinkertainen
- Raaseporin nykyinen kouluverkko on toimivuudeltaan välttävä
- Ruotsinkielinen kouluverkko on suomenkielistä vanhempi
- Kouluilla on noin 20 100 m² ylimääräistä laajuutta, joka aiheuttaa kustannuksia tuottamatta lisäarvoa opetukselle
- Varhaiskasvatusverkossa ei ole ylimääräistä laajuutta, vaan verkon täyttöaste on ylärajan tuntumassa
- Lähipalveluiden tila on erittäin hyvä Raaseporissa
- Kaikista tarkastelluista taajamista löytyvät päiväkotit, alakoulu, terveydenhoitaja, lähiliikuntapaikkoja ja kirjasto
- Joukkoliikenne palvelee paikoin heikosti, eikä tue palvelujen saavutettavuutta
- Molemmat palveluverkkomallit tarjoavat hyvän lähtökohdan sivistyksen palveluverkon uudistamiselle. VE1 on investointikustannuksiltaan jonkin verran VE2:ta edullisempi

- Raaseporin kannattaa uudistaa palveluverkkoaan karsimalla ylimääräistä laajuutta ja nykyaikaistamalla toimitilakantaa.
- Varhaiskasvatukselle ja opetukselle esitetyt palveluverkkomallit 1 ja 2 ovat molemmat realistisia ja uudistavat palveluverkkoja kaikissa kaupunginosissa samalla ylimääräistä laajuutta karsien. Palveluverkot perustuvat vahvasti nykyiseen rakennuskantaan, josta poistetaan yksiköitä, joiden peruskorjaaminen ei ole teknisesti tai toiminnallisesti järkevää. Poistettavat tilat korvataan tulevan käyttäjämäärän mukaan mitoitetuilla tiloilla.
- Palveluverkkomalleilla toteutetaan Pohjaan ja Tenholaan lähipalvelukeskukset, jotka sisältävät opetuksen ja varhaiskasvatuksen lisäksi sote-lähipalvelun tilat. Pohjan lähipalvelukeskus yhdistää molemmat kieliryhmät saman katon alle samaan tapaan kuin Askers Mustiolla.
- Vaihtoehtoiset kouluverkkomallit poikkeavat toisistaan Tammisaaren ruotsinkielisen yläkoulu- ja lukioratkaisun osalta. Molemmissa vaihtoehdoissa Ekenäs gymnasium –rakennus poistetaan, mutta vaihtoehdossa 1 opetus hyödyntää jäljelle jäävää rakennuskantaa ja vaihtoehdossa 2 rakennetaan korvaavaa tilaa. Uudisrakennus on vaihtoehdoista riskittämpi ja tuottaa toimivuudeltaan paremmat tilat. Kustannuksien osalta vaihtoehdot ovat lähellä toisiaan.
- Molemmat vaihtoehdot ovat järkeviä ja parantavat palveluverkon toimivuutta samaan aikaan kun saavat aikaan säästöä investointi- ja ylläpitokustannuksissa nykyiseen palveluverkkoon nähden.

